

Curtea Supremă de Justiție

ÎNCHEIERE

17 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

președinte

Iurie Diaconu

judecători

Liliana Catan

Elena Cobzac

examinând cererea avocatului Istrati Anatolie, în numele inculpatului Pruteanu Oleg, privind strămutarea judecării cauzei penale în privința ultimului, de la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, la o altă instanță egală în grad,

c o n s t a t ă :

1. Cauza penală de învinuire a lui Pruteanu Oleg în baza art. art. 47, 217¹ alin. (4) lit. b), d), alin. (4) lit. b), d), 47, 248 Cod penal se află pentru judecare în Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, fiind înregistrată cu nr. 1-150/2020.

La 20.10.2020 cauza a fost repartizată, în mod aleatoriu, judecătorului-raportor Guzun Denis (f.d. 139, vol. 150).

Prin încheierea vicepreședintelui Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 20.01.2020 s-a dispus formarea completului de judecată compus din 3 judecători (Budeci Vitalie, Guzun Denis și Cernalev Veaceslav) pentru a judeca cauza penală privindu-l pe Pruteanu Oleg învinuit în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 47, 217¹ alin. (4) lit. b), d), alin. (4) lit. b), d), 47, 248 Cod penal (f.d. 137-138, vol. 150).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 21.01.2020 a fost fixată data ședinței preliminare la 23.01.2020 (f.d. 140, vol. 150).

În ședințele de judecată din 23.01.2020 (f.d. 176, vol. 150), 11.02.2020 (f.d. 12-13, vol. 153), 24.02.2020 (f.d. 131-134, vol. 153) și 25.02.2020 (f.d. 187-214, vol. 153), inculpatul și apărătorii acestuia Malic Gheorghe și Raievschi Ala au înaintat cereri de recuzare a completului de judecată, invocând că există temeiuri rezonabile de a considera că membrii completului de judecată nu sunt imparțiali și independenți.

Prin încheierile Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 23.01.2020 (f.d. 192-199, vol. 150), 11.02.2020 (f.d. 15-16, vol. 153), 24.02.2020 (f.d. 129-130 și 147-148, vol. 153), cererile de recuzare menționate supra au fost respinse ca nefondate, iar prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 25.02.2020 (f.d. 161¹-161³, vol. 153) – ca inadmisibilă.

La 29.01.2020 avocatul Raievschi Ala, în numele inculpatului Pruteanu Oleg, a depus cerere de transmitere a cauzei penale 1-150/20 pentru a fi conexată cu cauza penală nr. 1-576/18, aflată pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 189-191, vol. 152).

Prin încheierea din aceeași dată, a fost admisă cererea avocatului Raievschi Ala, în numele inculpatului Pruteanu Oleg, cauza penală fiind transmisă Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, pentru soluționarea chestiunii privind posibilitatea conexării la cauza penală 1-576/18 (f.d. 192-193, vol. 152).

La 31.01.2020, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, prin încheiere a dispus a refuza în conexare, remițând cauza penală 1-150/20 Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani (f.d. 194-197, vol. 152).

La 04.02.2020 judecătorul Guzun Denis a făcut declarație de abținere de la judecarea cauzei penale 1-150/20, făcându-se referire la conexitatea cauzei penale a lui Pruteanu Oleg în baza art. art. 47, 217¹ alin. (4) lit. b), d), alin. (4) lit. b), d), 47, 248 Cod penal cu a lui Zaharov Anton, cauza penală a ultimului fiind judecată de ruda de gradul I a judecătorului Guzun Denis (f.d. 199-200, vol. 152).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 05.02.2020 a fost respinsă ca neîntemeiată declarația de abținere a judecătorului Guzun Denis (f.d. 229-232, vol. 152).

La 28.02.2020 a fost eliberat mandatul nr. 0915777 prin care avocatul Istrate Anatolie a intervenit în procesul penal (f.d. 20, vol. 154).

În ședința de judecată din 04.03.2020, apărătorului Istrate Anatolie i s-a explicat dreptul la recuzare, recuzări din partea acestuia și a altor participanți la proces nefiind înaintate (f.d. 39, vol. 154). Tot la 04.03.2020, apărarea a solicitat remiterea cauzei penale la Curtea de Apel Chișinău în vederea examinării sesizării conflictului negativ de competență (f.d. 39-48, vol. 154), cererea fiind respinsă ca neîntemeiată (f.d. 31-32, vol. 154).

2. La 06.03.2020 avocatul Istrati Anatolie, în numele inculpatului Pruteanu Oleg, a înaintat o cerere prin care a solicitat strămutarea judecării cauzei penale de învinuire a lui Pruteanu Oleg în baza art. art. 47, 217¹ alin. (4) lit. b), d), alin. (4) lit. b), d), 47, 248

Cod penal de la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, la o altă instanță egală în grad.

În motivarea cererii a invocat că:

- dosarele penale intentate în privința lui Pruteanu Oleg au caracter politic, or acestuia i s-a solicitat de a depune declarații incriminatoare în privința lui Usatfi Renato și Dodon Igor și acestea figurează în „*lista cauzelor penale în care urmează a fi pronunțate sentințe de condamnare*” ridicată din biroul de serviciu a fostului Președinte a Curții Supreme de Justiție;

- Pruteanu Oleg se află în arest preventiv o perioadă de mai bine de 30 luni, motiv pentru care acesta a intrat în greva foamei;

- în privința inculpatul se instrumentează mai multe cauze penale, două dintre care au fost deduse judecării și că toate cauzele se referă la o singură învinuire, ele fiind disjuncte pentru a crea motive juridice privind detenția preventivă a acestuia;

- la 17 ianuarie 2020 procurorul, fără a acorda posibilitatea părții apărării să facă cunoștință cu materialele cauzei, a remis cauza penală la instanța de judecată.

Astfel, la inculpat și apărătorii acestuia au apărut temeiuri rezonabile de a considera că judecătoria Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, nu vor fi imparțiali și independenți la adoptarea sentinței pe fondul cauzei.

3. Examinând cererea de strămutare, în raport cu prevederile legii, Colegiul penal consideră că aceasta urmează a fi respinsă, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 46 Cod de procedură penală *Curtea Supremă de Justiție strămută judecarea unei cauze penale de la instanța competentă la o altă instanță egală în grad numai în cazul în care prin aceasta se poate obține soluționarea ei obiectivă, rapidă, completă și se asigură desfășurarea normală a procesului, strămutarea cauzei putând fi cerută de președintele instanței de judecată sau de una dintre părți.*

De asemenea, potrivit art. 47 Cod de procedură penală, *cererea de strămutare înaintată de părți trebuie să fie motivată, iar documentele pe care se bazează cererea se anexează la aceasta de către partea care solicită strămutarea.*

În jurisprudența sa, CtEDO a statuat că accesul liber la justiție implică prin natura sa o reglementare din partea statului și poate fi supus unor limitări, atât timp cât nu este atinsă substanța dreptului (hotărârea *Lungoci versus România*).

În desfășurarea procesului penal, strămutarea cauzei constituie un mecanism care poate fi invocat în mod excepțional, pentru situații și circumstanțe neprevăzute la momentul demarării procesului penal, fiind un remediu procesual eficient atunci când

regulile generale de competență ridică îndoieli privind imparțialitatea. De asemenea, strămutarea cauzei reprezintă un incident procedural referitor la instanța sesizată cu judecarea pricinii, care are drept scop înlăturarea suspiciunilor ce ar putea să apară cu privire la independența sau imparțialitatea acesteia, iar prin instituirea termenului pentru depunerea cererii de strămutare a cauzei se asigură condițiile unui proces echitabil, deoarece părțile într-un termen rezonabil au posibilitatea să-i comunice Curții Supreme de Justiție informații și dovezi cu privire la împrejurările procesului și să-și prezinte poziția față de admisibilitatea și caracterul fondat al cererii de strămutare a cauzei.

În cererea de strămutare, avocatul Istrate Anatolie invocă temeuri de îndoială în imparțialitatea și independența membrilor judecătorilor din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, indicând la caracterul politic al cauzelor penale intentate și perioada îndelungată a aflării în stare de arest preventiv.

Cele arătate de apărare nu cad sub incidența temeiurilor de strămutare a cauzei penale 1-150/20, or în cerere nu sunt indicate argumente concrete ce ar confirma faptul necesității dispunerii strămutării cauzei nominalizate, la o altă instanță de judecată egală în grad cu Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, care ulterior ar duce la examinarea obiectivă, rapidă și completă a cauzei, cu atât mai mult că art. 26 Cod de procedură penală stipulează că *la îmfăptuirea justiției în cauzele penale, judecătorii sunt independenți și se supun numai legii, cauzele penale judecându-se pe baza legii și propriei convingeri bazate pe probele cercetate în procedura judiciară respectivă.*

În sensul celor constatate, se menționează că comportamentul judecătorilor desemnați la judecarea cauzei penale a lui Pruteanu Oleg în baza art. art. 47, 217¹ alin. (4) lit. b), d), alin. (4) lit. b), d), 47, 248 Cod penal nu ridică dubii la capitolul independență și imparțialitate, cererile și demersurile părților fiind obiect de studiu în ședințele de judecată.

Din procesul-verbal al ședinței de judecată, conținutul căruia, în sensul art. 336 alin. (6) Cod de procedură penală, nu a fost obiectat de părți, avocatul Istrate Anatolie încredințează completului de judecată desemnat pentru judecarea cauzei penale (f.d. 39, vol. 154).

De asemenea, cererile de recuzare depuse de apărătorii Malic Gheorghe, Raievsciaia Ala cât și de inculpat (f.d. 176, vol. 150; f.d. 12-13, vol. 153; f.d. 131-134, vol. 153 și f.d. 187-214, vol. 153) au fost respinse ca nefondate prin încheierile Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 23.01.2020 (f.d. 192-199, vol. 150), 11.02.2020 (f.d. 15-16, vol. 153), 24.02.2020 (f.d. 129-130 și 147-148, vol. 153), iar prin încheierea Judecătoriei Chișinău,

sediul Buiucani, din 25.02.2020 (f.d. 161¹-161³, vol. 153) – ca inadmisibilă, neconstatându-se existența motivelor invocate, Colegiul penal menționând și că aceste încheierii produc efecte juridice, la această etapă a procesului penal.

În speță, accesul la justiție și dreptul la un proces echitabil, consacrate de art. 20 Constituția Republicii Moldova și art. 6 CoEDO, nu sunt atinse, partea apărării având posibilitatea de a beneficia de drepturile și garanțiile procesuale instituite prin lege, în cadrul unui proces judecat de către o instanță independentă, imparțială și stabilită prin lege, într-un termen rezonabil, acestea putând fi realizate prin mijloace procedurale concrete, cum sunt căile de atac, prevăzute de legislație.

Prin urmare, Colegiul penal, reieșind din circumstanțele stabilite, ajunge la concluzia că cererea de strămutare urmează a fi respinsă, ca fiind neîntemeiată.

4. În conformitate cu art. 39 alin. (6) și art. 46-49 Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Respingerea cererii avocatului Istrati Anatolie, în numele inculpatului Pruteanu Oleg, privind strămutarea judecării cauzei penale a lui Pruteanu Oleg în baza art. art. 47, 217¹ alin. (4) lit. b), d), alin. (4) lit. b), d), 47, 248 Cod penal, de la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, la altă instanță egală în grad, ca fiind neîntemeiată.

Încheierea este irevocabilă, publicată la 17 martie 2020.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Elena Cobzac